



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci

žalobce: **S. K.**, narozený dne X
státní příslušnost: Uzbekistán
místem pobytu X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2024, č. j. X,
takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

- Žalobce dne 20. 9. 2024 požádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kterou zdůvodnil tím, že se mu v ČR líbí, chtěl by tu zůstat dlouhodobě a s ohledem na příznivé pracovní podmínky by chtěl v ČR legálně pracovat.
- Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žádost žalobce zamítl podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jako zjevně nedůvodnou.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků

- Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. V žalobě uvedl, že informace o zemi původu, z níž žalovaný vycházel, nejsou očividně aktuální, a dále že je v Uzbekistánu pronásledovaný a v případě návratu do vlasti mu hrozí zatčení a nelidské zacházení. Dále přislíbil, že další důvody doplní, což se však nestalo.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a uvedl, že důvodem odchodu žalobce z jeho vlasti byly pouze ekonomické důvody, které nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Setrval na závěru, že bezpečnostní situace v Uzbekistánu je v pořádku.

C) Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), s korekcí podle § 32 odst. 9 zákona o azylu.
6. K projednání věci soud nařídil jednání, přičemž na žádost žalobce mu ustanovil tlumočníka z uzbekého jazyka, který byl připraven jednání videokonferenčně tlumočit. Žalovaný se z jednání omluvil. Žalobce se k jednání dne 4. 3. 2025 bez omluvy nedostavil, ačkoli mu bylo s dostatečným předstihem dne 30. 1. 2025 doručeno předvolání na adresu, kterou v žalobě označil a která je uvedena jako adresa místa pobytu žalobce i v Evidenci žadatelů o mezinárodní ochranu. Jelikož podle § 49 odst. 3 s. ř. s. neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50, které soud v řízení neshledal, jednal soud v nepřítomnosti účastníků.
7. Náležitosti žaloby upravuje § 71 s. ř. s., který mj. ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaně) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů žalobce považuje napadený výrok rozhodnutí za nezákonný. Žalobce je povinen popsat, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58]. Každý žalobní bod je pak způsobilý projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován. Míra preciznosti žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
8. Žalobce kromě námitky neaktuálnosti informací o zemi původu v úvodu žaloby označil žalobou napadené rozhodnutí za *nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího řízení*, dále uvedl, že *správní řízení je soubor pravidel, jimiž se musí správní orgán při rozhodování řídit*, že *správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci*, v rozporu s čímž bylo celé řízení *jednostranné a neobjektivní*, dále že *žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním způsobem a v souladu s právním řádem ČR, se zásadami a principy činnosti správních orgánů* a že své rozhodnutí *nedostatečně odůvodnil a vyložil zákon chybně*. Tyto formulace však nelze považovat za řádné žalobní body, neboť se jedná o pouhý výčet typových vad rozhodnutí a správního řízení. Jedná se o zcela obecné výtky, a nikoliv skutkově a právně individualizovaná tvrzení o nezákonnostech či procesních vadách. Žalobce nekonkretizoval, jaký svůj závěr žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil, neuvedl, jaké procesní vady ovlivňující zákonnost rozhodnutí se dopustil a jaké zásady činnosti správních orgánů a jakým způsobem porušil. Úkolem soudu však není za žalobce žalobu dotvářet a domýšlet jeho právní argumentaci. Tímto postupem by totiž soud porušil zásadu rovnosti stran a přestal být nestranným rozhodčím sporu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2022, č. j. 7 Afs 111/2022-27).

9. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce u pohovoru v řízení o azylu uvedl, že dne 25. 11. 2021 přicestoval letecky do ČR na základě pracovního víza, v lednu 2023 odjel do Polska, kde zažádal o pobytovou kartu, přičemž zde pobýval po dobu 1 měsíce, a poté se zpátky vrátil do ČR, kde pracoval a čekal na výsledek řízení o pobytovém oprávnění v Polsku. Jelikož byla jeho žádost o pobytové oprávnění v Polsku zamítnuta, přišel do přijímacího střediska. Ve vlasti měl poslední bydliště ve městě X, vesnice X, kde bydlel v rodinném domě s rodiči a mladší sestrou, kteří tam stále žijí a je s nimi 3x týdně v kontaktu. V ČR žádné příbuzné nemá. Dále uvedl, že nebyl a ani není trestně stíháný. Jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že v ČR chce zůstat dlouhodobě a legálně pracovat, žije zde 3 roky, v ČR se mu líbí a pracovní podmínky jsou pro něho příznivé. Výslovně uvedl, že jiné důvody pro podání žádosti nemá. Vzdělání má středoškolské, naposledy pracoval jako prodáváč v obchodě. Důvodem pro vycestování z Uzbekistánu bylo podle tvrzení žalobce to, že mnoho jeho kamarádů pracuje v ČR, a proto i on odešel do ČR za prací. V ČR legálně pracoval po dobu 6 měsíců ve skladu firmy K.cz, s. r. o. v Praze, poté již pracoval nelegálně po dobu 4 měsíců v Praze na různých brigádách. Následně si našel práci v Olomouci ve stavební firmě až do doby odchodu do přijímacího střediska. Dále uvedl, že v Uzbekistánu neměl žádné problémy a ani problémy se státními či bezpečnostními orgány své vlasti, stejně jako neměl problémy s vycestováním z vlasti ani s vyřízení cestovních dokladů. Na otázku, zda by se mohl vrátit do Uzbekistánu a legalizovat si pobyt tam, uvedl, že všichni žádají o víza prostřednictvím zprostředkovatele a platí se za to až 5 tis. USD, přičemž on tolik peněz nemá. V případě návratu do Uzbekistánu by měl podle svých tvrzení pouze problém si najít práci, a pokud by si ji našel, tak by mu plat nestačil na živobytí. V ČR by si chtěl založit stavební firmu.
10. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.*
11. Podle § 16 odst. 4 téhož zákona *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
12. Z citovaného § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu vyplývá, že pokud žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o jeho pronásledování v Uzbekistánu z důvodu:
- jeho uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště, nebo
 - mu hrozí vážná újma (trest smrti nebo poprava, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu)

a zároveň uvedl pouze ekonomické důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak se jeho žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, což se v posuzovaném případě stalo.

13. Jak vyplynulo z obsahu správního spisu, žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany jen z ekonomických důvodů. NSS přitom ustáleně judikuje, že ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy podle § 12 nebo § 14a zákona o azylu, neboť se nejedná o azylově relevantní důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Mají-li ekonomické důvody žádosti nabýt relevance i z hlediska mezinárodní ochrany, musí k nim přistoupit další okolnosti, například musí ekonomické problémy žadatele ohrožovat existenčně a zároveň k nim docházet z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (srov. usnesení NSS ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, či rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022-26). Přitom je na samotném žadateli, aby tvrdil existenci azylových důvodů, a není úkolem žalovaného, aby důvody za žadatele domýšlel (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Žalobce však u pohovoru k žádosti na dotaz, zda má i jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany uvedl, že žádné další důvody nemá.
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu, přihlédl ke všem žalobcem tvrzeným skutečnostem, žalobci pokládal vhodné otázky pro zjištění skutkového stavu věci, své závěry pak náležitě a srozumitelně odůvodnil, přičemž rozhodl v souladu s výše citovanou právní úpravou. V jeho postupu krajský soud žádnou nepřezkoumatelnost či nezákonnost neshledal. Skutkový stav věci byl ze strany žalovaného dostatečně zjištěn.
15. Námitka žalobce, že žalobce vycházel z neaktuálních informací o zemi jeho původu, je nedůvodná. Podle zjištění soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z *Informace OAMP: Uzbekistán, Socio-ekonomická situace ze dne 13. 3. 2024* a *Informace OAMP: Uzbekistán, Bezpečnostní a politická situace ze dne 13. 3. 2024*, tj. v době vydání rozhodnutí šlo o zprávy staré 6 měsíců, ze kterých žalovaný dovodil, že bezpečnostní situace je zcela v pořádku, Uzbekistán není ve válečném stavu s jinou zemí a ani v něm neprobíhá vnitřní konflikt, z hlediska socio-ekonomických poměrů funguje v Uzbekistánu systém jak sociálního (podpora v nezaměstnanosti a jiné), tak zdravotního zabezpečení, přičemž ekonomický růst se v posledních letech pohyboval mezi 5 až 6 %. K tomu krajský soud uvádí, že hodnocení bezpečnostní situace v Uzbekistánu provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle kterého „*informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Informace, které žalovaný obstaral, jsou nadále zcela aktuální a svědčí o celkem klidné a stabilní politické a bezpečnostní situaci v Uzbekistánu. Pro zpochybnění aktuálnosti těchto informací žalobce ničeho dalšího neuvedl, tj. neuvedl, že by se situace v Uzbekistánu ode dne vydání příslušných informací (13. 3. 2024) ke dni vydání napadeného rozhodnutí (30. 9. 2024) jakkoli změnila. S ohledem na uvedené považuje krajský soud tuto námitku za nedůvodnou.
16. Dále žalobce v žalobě uvedl nové tvrzení pro udělení mezinárodní ochrany, které v řízení před žalovaným netvrdil, a to, že je v Uzbekistánu pronásledovaný a v případě jeho návratu do vlasti mu hrozí zatčení a nelidské zacházení.

17. Podle § 32 odst. 9 zákona o azylu *při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.*
18. Při soudním přezkumu rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany se uplatňuje výjimka z pravidla soudního přezkumu správních rozhodnutí vyjádřená v § 75 odst. 1 s. ř. s., podle níž při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Prolomení tohoto pravidla nastává podle § 32 odst. 9 zákona o azylu v případech, kdy po vydání rozhodnutí správního orgánu nastanou nové důležité skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy, a které by zároveň mohly mít z tohoto důvodu na rozhodnutí správního orgánu vliv (srov. čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU, tzv. procedurální směrnice).
19. Jak již soud uvedl výše, z protokolu o pohovoru k předmětné žádosti vyplynulo, že žalobce v Uzbekistánu neměl žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami státu, nebyl trestně stíháný či odsouzený, a že nijak neprojevoval jakékoli své politické přesvědčení. V žalobě pak žalobce sice uvedl skutečnosti, které mohly nastat až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a které by mohly mít vliv na poskytnutí mezinárodní ochrany, avšak tyto blíže nekonkretizoval a ani ničím nepodložil. Konkrétně tedy neuvedl, z čeho dovodil, že je aktuálně v Uzbekistánu pronásledovaný a že mu v případě návratu do vlasti hrozí zatčení a nelidské zacházení. Jinak řečeno, neoznačil z jaké skutečnosti, která nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, mu uvedené hrozí.
20. Závěrem soud dodává, že institut mezinárodní ochrany neslouží k pouhé legalizaci pobytu na území ČR, neboť „*azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Žalobce by měl s ohledem na jim uváděné okolnosti, tj. lepší pracovní podmínky v ČR, založení si stavební firmy a spokojenost se životem v ČR, využít k legalizaci svého pobytu v ČR instrumenty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

D) Závěr a náklady řízení

21. S ohledem na výše uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 4. března 2025

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně